

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ข้อมูลประชากรที่เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัย คือหมู่บ้านในตำบลหนองป่าครั่งประกอบด้วย 7 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองอิน หมู่ 1 บ้านบวกรกน้อย หมู่ 2 บ้านบวกรกน้อยหมู่ 3 บ้านหนองป่าครั่ง หมู่ 4 บ้านแม่ควาเหนือ หมู่ 5 บ้านบวกรกใหม่ หมู่ 6 และ บ้านบวกรกน้อยริมควา หมู่ 7

2) กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนครัวเรือนจากความสมัครใจ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) บ้านบวกรกใหม่ หมู่ 6 รวมทั้งสิ้น 25 ครัวเรือน เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่มีความหนาแน่นของประชากรสูง ประชากรมีความสามัคคีโดยมีการรวมตัวกันกลุ่มอาชีพหลายกลุ่ม ได้แก่

2.1) ตัวแทนครัวเรือนบ้านบวกรกใหม่

2.2) ตัวแทนครัวเรือนที่เป็นผู้นำชุมชนและตัวแทนองค์กรชุมชน

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการดังนี้

1) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เป็นวิธีการหนึ่งในการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลบางอย่างที่ไม่สามารถเก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ทั่วไป เพราะข้อมูลบางอย่างเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างมาก เป็นการสัมภาษณ์เจาะลึกกับกลุ่มแกนนำในชุมชนและหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้และการออมในปัจจุบันของครัวเรือน และวิธีการจัดการหนี้สินเชิงบูรณาการผ่านองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาหนี้สิน รวมทั้งปัจจัยที่ชุมชนไม่ให้ความสำคัญกับการทำบัญชีครัวเรือน

2) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) และเวทีเสวนา แบบสนทนากลุ่มย่อยใช้วิธีการตั้งประเด็นโดยกำหนดโครงสร้าง แบบสอบถามแบบกว้าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการพูดคุยแลกเปลี่ยนระดมความคิดเห็นถึงแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการการเงินในครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางการลดรายจ่ายการเพิ่มรายได้และการออม รวมทั้งแนวทางการจัดการกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงผลที่คาดว่าจะได้ในอนาคต

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพทำโดยการรวบรวมข้อมูลสภาพการเงินภายในครัวเรือนชุมชนตำบลหนองป่าครั่ง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์รายรับรายจ่ายผ่านระบบบัญชีครัวเรือนภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน การกำหนดแนวทางการลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้ รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยสู่ความสำเร็จในลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ เพื่อนำไปสู่กระบวนการจัดการการเงินในครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนตำบลหนองป่าครั่ง รวมทั้งเปรียบเทียบผลการศึกษาที่ได้กับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการวิเคราะห์หาความสอดคล้องและความแตกต่างของผลการวิจัยกับข้อมูลจากวรรณกรรมเหล่านั้น พร้อมทั้งเสนอแนวทางพัฒนาภาคีการพัฒนากระบวนการจัดการรายจ่ายและเพิ่มรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ส่งผลต่อชุมชนให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยอยู่บนพื้นฐานของการเพื่อการพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

ขอบเขตของการศึกษา

3.1) ขอบเขตด้านพื้นที่

ทำการศึกษาชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

3.2) ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่

- กลุ่มตัวอย่างตัวแทนครัวเรือน ตำบลหนองป่าครั่ง
- กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนและตัวแทนองค์กรชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง

3.3) ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งขอบเขตการวิจัย ดังนี้

- 1) การศึกษาสภาพการเงินภายในครัวเรือนชุมชนตำบลหนองป่าครั่ง โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์รายรับรายจ่ายผ่านระบบบัญชีครัวเรือน
- 2) ศึกษาและวิเคราะห์หาแนวทางในการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้เชิงบูรณาการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

- ศึกษาหาแนวทางและดำเนินการในการลดรายจ่าย ด้วยกระบวนการ P-D-C-A
- ศึกษาความเป็นไปได้และหาแนวทางในการพัฒนาอาชีพเสริมใหม่ ๆ

โดยสามารถสรุปเป็นแผนภูมิการวิจัยได้ดังนี้

แผนภูมิการวิจัย

